

denne, at det Udsagn, at der skulde kunne udskrives et Regiment Bornholmere, ikke holder Stik; det er formeget. Jeg troer, at man ikke kan gaae hen og sige, Bornholm skal levere et Regiment eller en Bataillon eller nogetstundest bestemt Antal, men man maa see hen til, hvad der procentviis kan komme til at falde paa Bornholm, og ogsaa derved maa der tages et billigt Hensyn til alle for Haanden værende Forhold, navnlig til, hvormange Søværnepligtige der haves deraf. Disse maae regnes med til Bornholms værnepligtige Befolkning, og jeg maa i den Henseende tillade mig at gjøre gjældende, at jeg vilde ansee det for at være billigt, for ikke at sige retsærbigt, at man ikke gif strengere frem med Hensyn til Bornholm, end man i 1848 gif frem ved Septemberloven, da man udfrev 3 Mars Mandskab af de indtil da værefrie Klasser. Idet jeg nu har tilladt mig at udtale min Anskuelse om denne Sag, kan jeg ikke tilbageholde min Tak for den Maade, hvorpaa den er bleven behandlet her i Thinget. Det er jo ikke andet, end hvad man kan vente sig af Medlemmer af en Rigsdag, at de omtale Sagen med Alvor og med al den Skjønksomhed og alt det Hensyn, som kan forlanges, men dette har imidlertid just ikke altid været Tilfældet, og jeg maa i saa Henseende endnu i Forbigaaende tillade mig at berøre, at den ærede Forspørgers Henvisning til en Udtalelse af Rigsdagsmanden fra Afsens (Fallefen) i en tidligere Session just ikke egnede sig til at finde noget Misfald fra min Side, thi jeg maa reent ud sige, at den Udtalelse, der dengang kom frem, skete i en Aand, som man kunde ønske noget anderledes, og som, idetmindste fra min Side, blev imødegaaet paa en, som jeg vil tillade mig at kalde det, meget maadenholden Maade.

C. B. Nimestad: Det har vistnok gjort et uhyggeligt Indtryk overalt, og det sporedes ogsaa gjennem den ærede sidste Talers Ord, at Institutionerne paa Bornholm ere faalebes, at den derværende Deel af Danmarks Befolkning ikke kan komme til at kæmpe med deres Brødre mod ihdfk Overfald. Jeg har havt den Tro, at dette dog nok, naar Begivenhederne skred fremad, og naar egoistiske Hensyn bleve satte til Side, vilde fortage sig,

og at man vilde finde Understøttelse paa Bornholm, navnlig af de Mænd, som kjende den paagjældende Institution derovre, hvoraf de dygtigste under alle Omstændigheder have dømt paa en temmelig haard Maade om den. Dette havde jeg troet, og det har derfor virkelig gjort et uhyggeligt Indtryk paa mig at høre den ærede sidste Talers Foredrag, thi vel begyndte det med meget patriotiske Toner om, at her maatte det danske Hjerte, der ligger bagved denne Sag, tale, men det endte med paa en meget indtrængende Maade i enhver Henseende at værne om den Institution, der nu findes paa Bornholm, og Resultatet af, at den Aand, som udgif af dette Foredrag, blev almindelig paa Bornholm, vilde efter min Overbeviisning være, at denne Institution, som vi have hørt i Krigstilsælde næppe vilde kunne fikke Den og dens berettigede Interesser, vilde vedblive. Den ligger rigtignok nærmere ved Preussen end ved Danmark, men jeg troer dog ikke, at der under de nuværende Forhold vil være nogen Fare for, at der skeer noget Overfald der. Jeg troer, at naar den Aand blev almindelig, som gif igjennem den ærede Rigsdagsmands Foredrag, skjøndt som sagt paa enkelte Steder den patriotiske Følelse syntes at trænge igjennem, vilde man beholde denne Institution, som er uheldig for selve Den. Den kan ikke bevare sin Stilling som en Deel af det øvrige Danmark, naar den, under den ene Kamp efter den anden for Danmarks Ret, kun for en Deel deeltager i Kampen. Paa den Maade spilles den ud af Danmarks Historie; det er et Faktum, som paa ingen Maade kan modsiges, at det vil skee, dersom dette Forhold ikke rettes.)

Ville: Jeg har allerede tidligere bemærket, at Spørgsmaalet angaaende den Form, i hvilken den bornholmske Væbning bør reorganiseres, ikke ligger for her, men naturligt har sin Plads i Rigsraadet, og jeg skal derfor ikke forbyde mig i nogle af de Betragtninger, som her ere fremkomne, idet jeg troer at kunne regne paa almindelig Paaskjønneelse, naar jeg for mit Bekommende undgaaer at forlænge en Debat som denne. Jeg skal indskrænke mig til at sige dette ene, at de Herrer, som her have forsvaret den